

ΠΡΟ - ΙΣΤΟΡΙΑ

Τι σημαίνει η λέξη προ-ιστορία;

Η λέξη είναι σύνθετη από την πρόθεση **προ** και το ουσιαστικό **ιστορία**. Σημαίνει αυτά που έγιναν πριν αρχίσει η ιστορία. (Πότε αρχίζει η ιστορία θα μάθουμε σε λίγο.)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Τα πολύ παλιά χρόνια οι άνθρωποι δεν ήξεραν να γράφουν. Γι' αυτό δεν άφησαν κανένα γραπτό που να μας δίνει πληροφορίες για τη ζωή τους. Μας άφησαν όμως τα **εργαλεία** τους και τα **όπλα** τους. Από αυτά μαθαίνουμε για τον τρόπο που ζούσαν.

Επειδή τα πρώτα εργαλεία τους ήταν από πέτρα (λίθο), την πρώτη αυτή εποχή την ονομάζουμε **εποχή του λίθου**. Αργότερα, όταν έφτιαξαν εργαλεία από μέταλλα (χαλκό), άρχισε μια νέα εποχή, η εποχή του χαλκού. Οι εποχές του λίθου και του χαλκού μαζί αποτελούν την προϊστορική εποχή ή **Προϊστορία**.

Η **ιστορία** αρχίζει από τότε που οι άνθρωποι ανακάλυψαν τη **γραφή**.

Παρατηρήστε το παρακάτω σχεδιάγραμμα. Σε ποιες περιόδους χωρίζεται η προϊστορία;

Η προϊστορία χωρίζεται σε δύο περιόδους, στην εποχή του λίθου και στην εποχή του χαλκού.

Από πού πήρε το όνομά της η κάθε εποχή; Δηλαδή από πού πήρε το όνομά της η εποχή του λίθου και από πού η εποχή του χαλκού;

Η εποχή του λίθου πήρε το όνομά της από τα εργαλεία που κατασκεύαζαν εκείνη την περίοδο οι άνθρωποι, τα οποία ήταν από πέτρα (λίθο). Η εποχή του χαλκού οφείλει το όνομά της στα εργαλεία εκείνης της εποχής που ήταν φτιαγμένα από χαλκό.

Παρατηρήστε το παρακάτω σχεδιάγραμμα. Σε ποιες εποχές χωρίζεται η εποχή του λίθου;

Χωρίζεται στην παλαιολιθική και στη νεολιθική εποχή.

Πότε ξεκινά η ιστορία; Γιατί;

Η ιστορία ξεκινάει από τότε που **οι άνθρωποι ανακάλυψαν τη γραφή**. Γιατί χωρίς γραπτά κείμενα είναι δύσκολο να γνωρίζουμε τι ακριβώς είχε συμβεί.

Από πού προέρχονται οι γνώσεις μας για τους προϊστορικούς ανθρώπους, αφού δεν ήξεραν να γράφουν; Πώς κατάφεραν οι επιστήμονες να μάθουν πώς ζούσαν;

Μπορεί να μην μας άφησαν γραπτά κείμενα, μας άφησαν όμως **εργαλεία** και **όπλα** και έτσι μάθαμε πολλά πράγματα για τη ζωή τους.

Παλαιολιθική εποχή

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΡΟΦΟΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

- Πριν από πολλά εκατομμύρια χρόνια, η γη ήταν σκεπασμένη ολόκληρη με νερό.

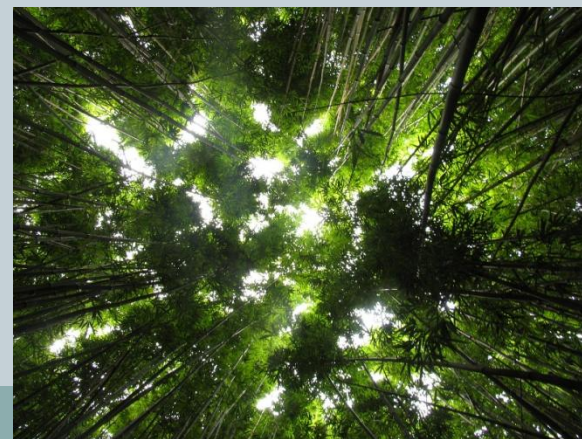

- Σιγά σιγά η στεριά με τα βουνά, τους λόφους, τις πεδιάδες άρχισε να προβάλλει μέσα από το νερό.

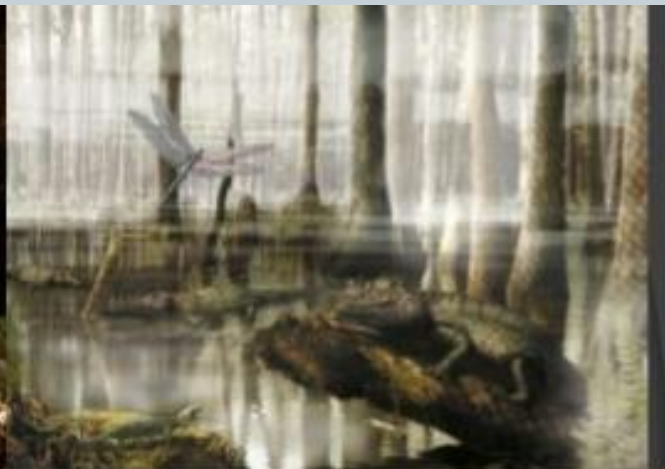
- Καθώς περνούσαν τα χρόνια η στεριά σκεπάστηκε με πυκνά δάση .

- Μέσα στα δάση ζούσαν αμέτρητα ζώα.

- Πολλά απ' αυτά ήταν τεράστια, όπως οι **δεινόσαυροι**.

- Αργότερα οι **δεινόσαυροι** εξαφανίστηκαν κι εμφανίστηκαν άλλα μικρότερα ζώα.

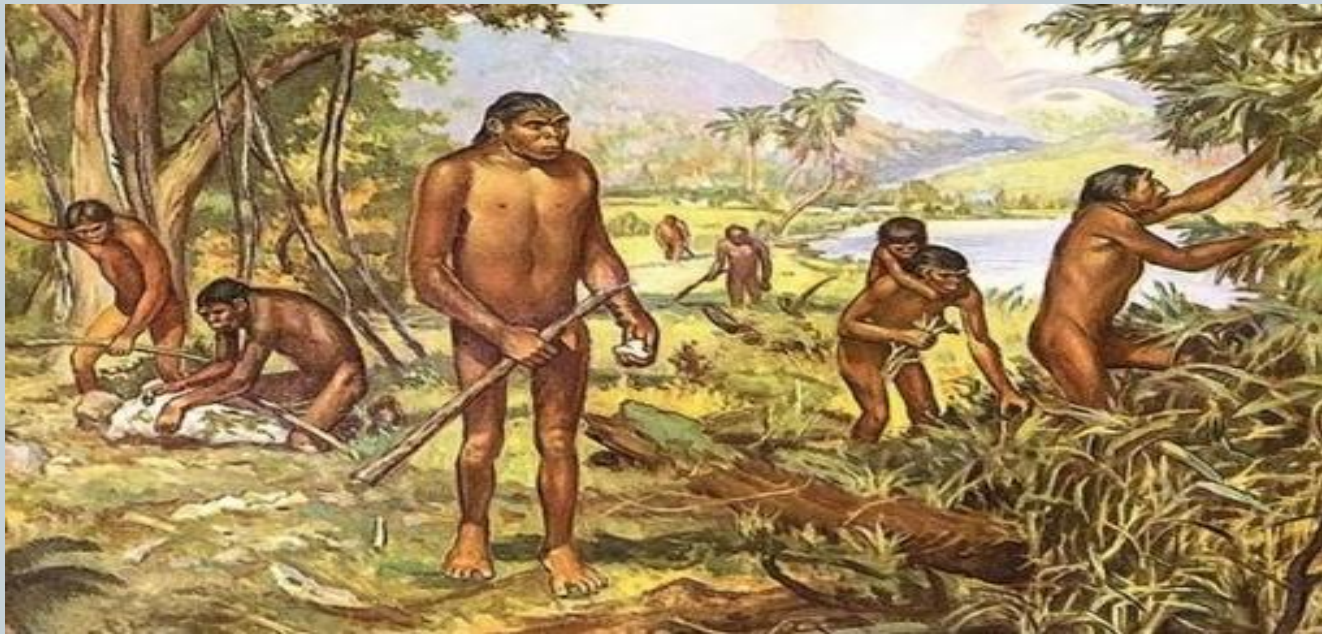

- Μέσα στο περιβάλλον αυτό η ζωή των πρωτόγονων ανθρώπων ήταν πολύ **δύσκολη**.

- Για να βρουν τροφή τριγυρνούσαν εδώ κι εκεί μαζεύοντας **σπόρους** και **καρπούς** από τα δέντρα και ψάχνοντας στο χώμα για **βολβούς** και **ρίζες**.

Επειδή ζούσαν συλλέγοντας την τροφή τους, όπως την **εύρισκαν** στη φύση, τους ονόμασαν **τροφοσυλλέκτες**.

- **Γιατί ο άνθρωπος αυτής της εποχής ονομάστηκε τροφοσυλλέκτης;**

Ονομάστηκε **τροφοσυλλέκτης** γιατί μόνος του έπρεπε να συλλέξει (να μαζέψει δηλαδή) την τροφή του. Η τροφή του ήταν κυρίως βολβοί , ρίζες και καρποί.

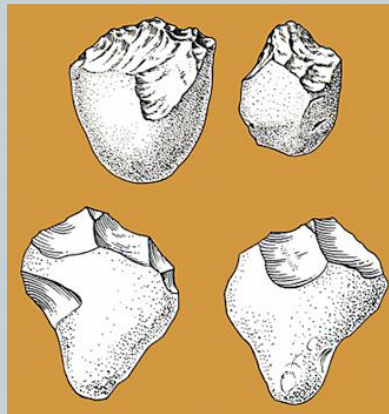
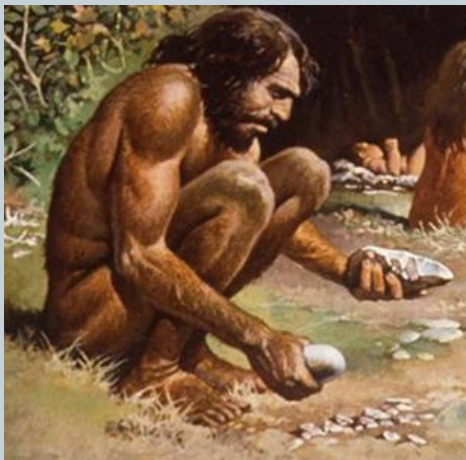

2. Τροφές των πρώτων ανθρώπων.

Τα **πρώτα εργαλεία** που χρησιμοποίησαν οι άνθρωποι ήταν **οι πέτρες**. Μ' αυτές έσκαβαν το χώμα για να βρίσκουν τροφή, και χτυπούσαν τα άγρια θηρία που ορμούσαν εναντίον τους. Σιγά σιγά έμαθαν να χτυπούν τις πέτρες μεταξύ τους, να τις σπάνε και να τους δίνουν το σχήμα που ήθελαν.

Το πρώτο εργαλείο του ανθρώπου ήταν ο χειροπέλεκυς. Δείτε τις παρακάτω εικόνες και προσπαθήστε να απαντήσετε **γιατί ονομάστηκε έτσι.**

1. Χειροπέλεκυς, το πρώτο εργαλείο του ανθρώπου.

Ονομάστηκε έτσι γιατί το εργαλείο αυτό είναι σαν συνέχεια του ανθρώπινου χεριού. Η λαβή του (δηλ. το σημείο που το πιάνει κανείς) είναι το χέρι του ανθρώπου. Οι άνθρωποι τον χρησιμοποιούσαν κυρίως για σκάλισμα και για κυνήγι.

Ο άνθρωπος κυνηγός

Κάποτε η θερμοκρασία άρχισε να πέφτει, χιόνια και πάγοι κάλυψαν το μεγαλύτερο μέρος της γης.

Το κρύο ήταν τόσο πολύ, που πολλά ζώα δεν άντεξαν και πέθαναν

Όμως οι άνθρωποι κατάφεραν να ζήσουν με τη δύναμη του μυαλού τους.

Μετακινήθηκαν σε πιο ζεστά μέρη,

Κατοίκησαν σε σπηλιές και ανακάλυψαν
τρόπο ν' ανάβουν φωτιά χτυπώντας τις
πέτρες.

- Γύρω από τη φωτιά άρχισαν να μαζεύονται και να λεν τις πρώτες λέξεις. Έτσι σιγά-σιγά έμαθαν να μιλούν.

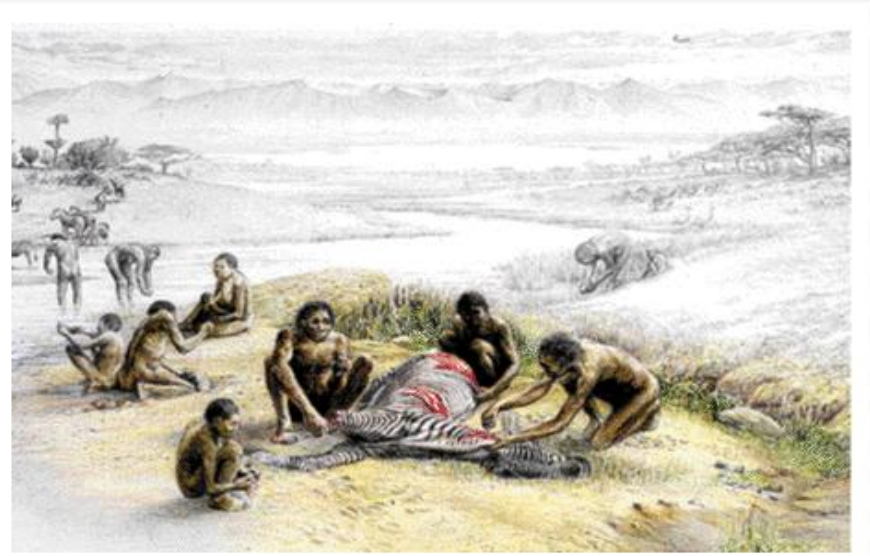
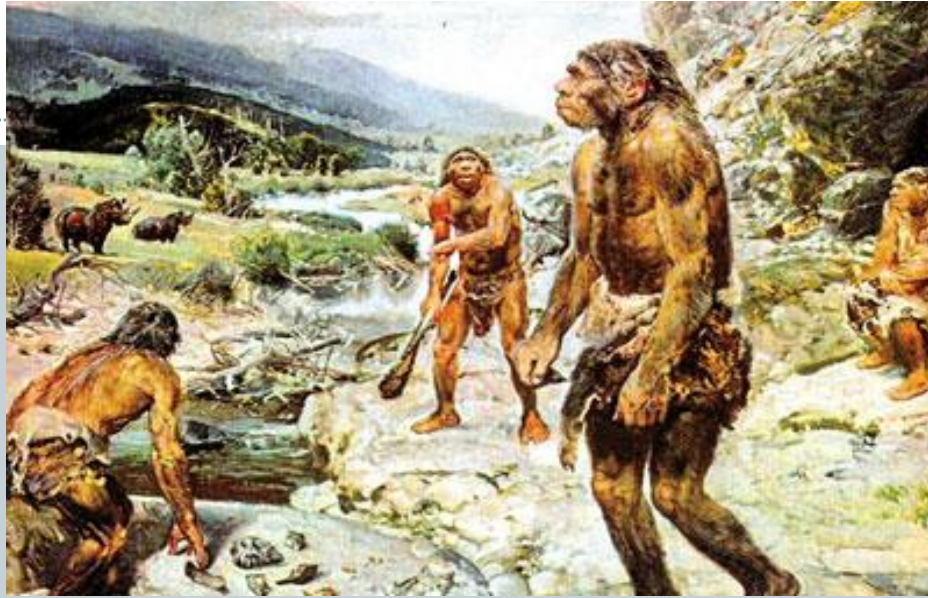

- Με το πέρασμα του χρόνου έφτιαξαν κι άλλα εργαλεία, όπως το πρώτο **πέτρινο τσεκούρι με ξύλινη λαβή**, τόξα, μαχαίρια από πέτρα ή κόκαλα ζώων.

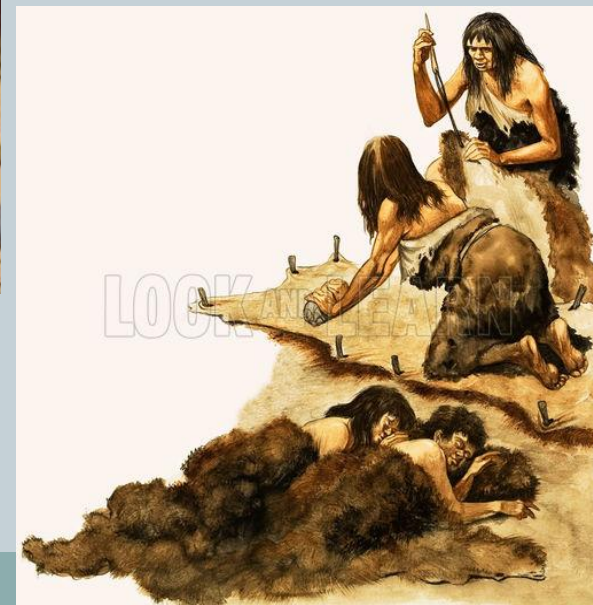
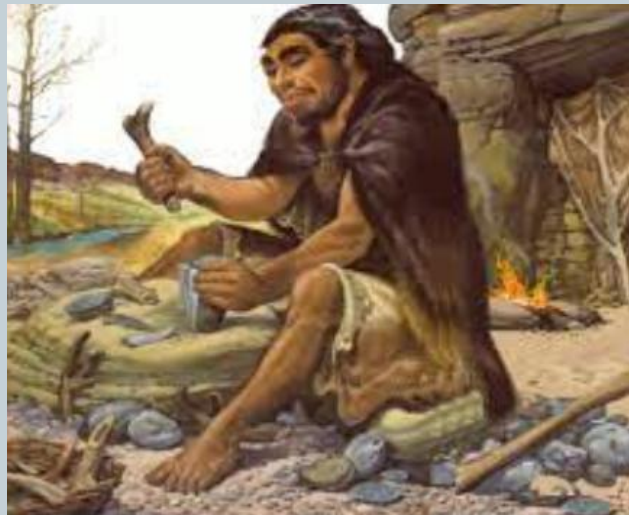
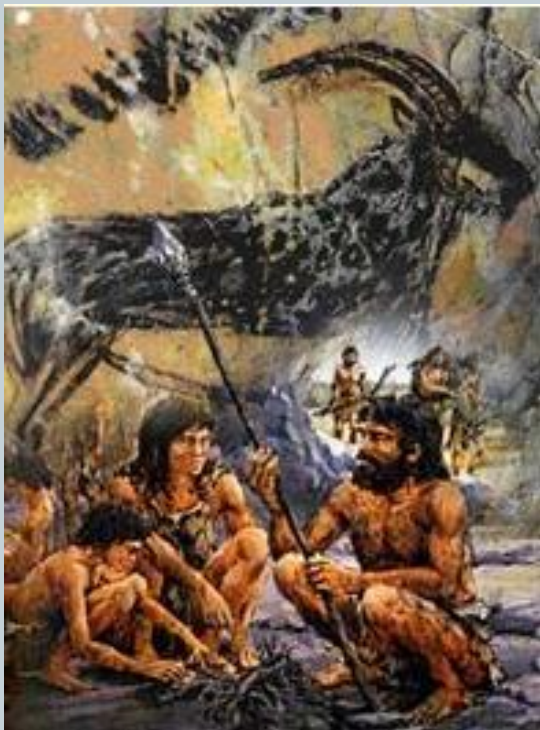

Έτσι έγιναν κυνηγοί !

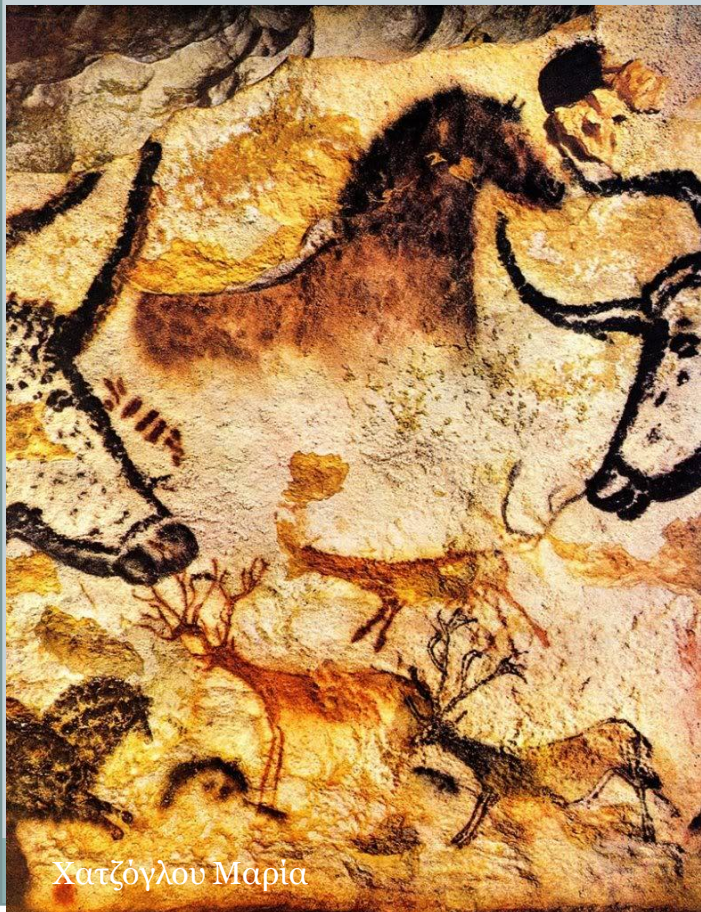
- Από τα ζώα που κυνηγούσαν έπαιρναν **δέρματα** για να ντύνονται και **κρέας** για να τρώνε. Έφτιαξαν **αγκίστρια** για να ψαρεύουν σε θάλασσες και ποτάμια .

- Πολλοί ζωγράφιζαν στους τοίχους της σπηλιάς τους τα ζώα που ήθελαν να κυνηγήσουν.

- Η εποχή που οι άνθρωποι ήταν **τροφοσυλλέκτες** και **κνηγοί** λέγεται **παλαιολιθική**.
- Εργαλεία και κόκαλα των ανθρώπων αυτής της εποχής έχουν βρει οι αρχαιολόγοι και στην Ελλάδα όπως στο **σπήλαιο των Πετραλώνων** στη **Χαλκιδική**.

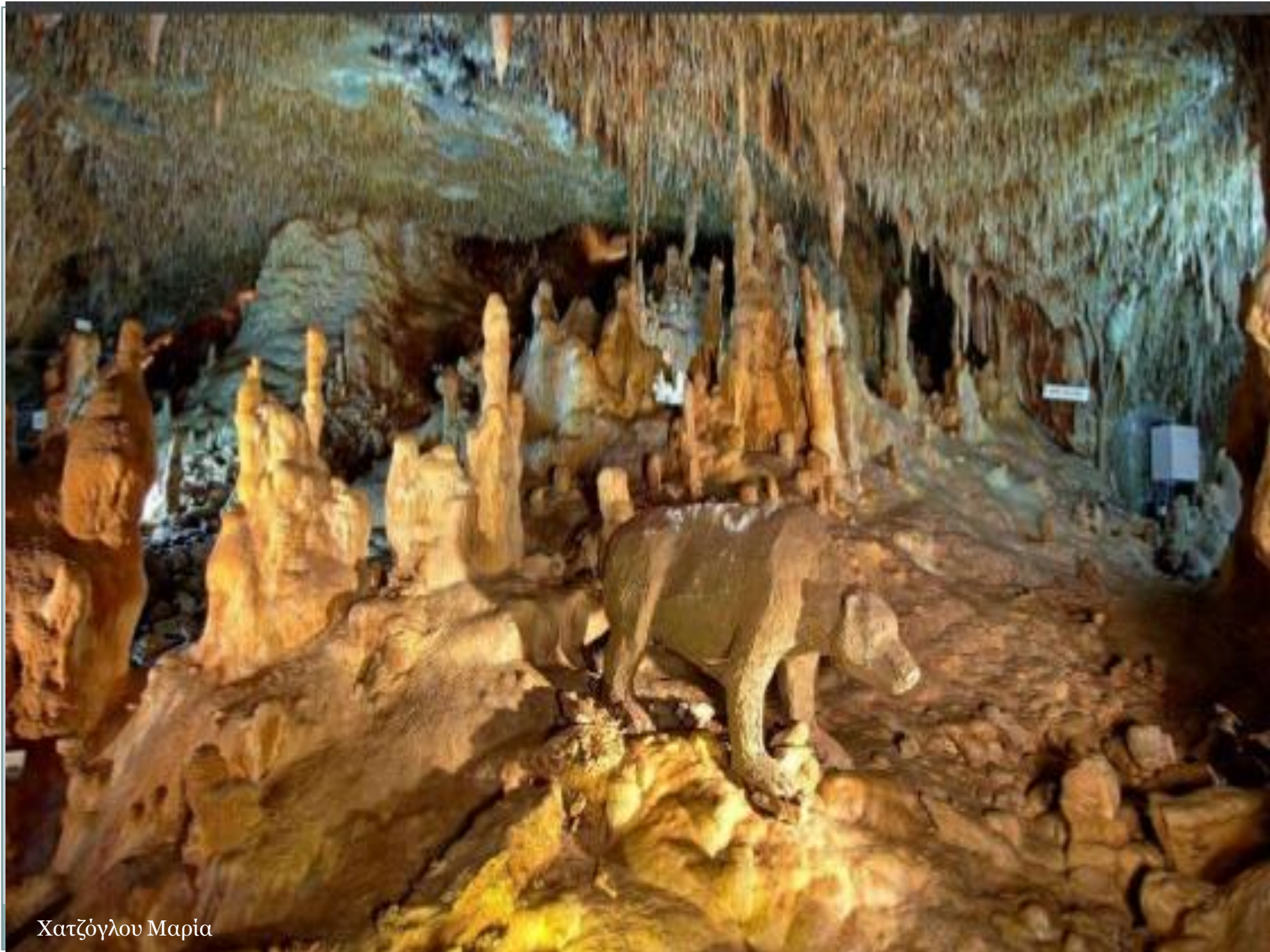

Το σπήλαιο των Πετραλώνων

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΟΞΟΒΟΛΙΑ
ΜΕΤΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ

Αριστερά εκμαγείο του κρανίου του Αρχανθρώπου των Πετραλώνων και δεξιά αναπαράσταση του προσώπου του

